

Юридичні науки

УДК 347.45/.47

Вінніченко Тетяна Андріївна

студентка

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Винниченко Татьяна Андреевна

студентка

Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

Vinnichenko Tatiana

Student of

Yaroslav Mudryi National Law University

Іванов Андрій Михайлович

кандидат юридичних наук, асистент кафедри цивільного права

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Иванов Андрей Михайлович

кандидат юридических наук, ассистент кафедры гражданского права

Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого

Ivanov Andrey

Candidate of Legal Sciences, Assistant of Department of Civil Law

Yaroslav Mudryi National Law University

ТРАНСФЕРНІ ДОГОВОРИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ

ТРАНСФЕРНЫЕ ДОГОВОРА В ГРАЖДАНСКОМ ПРАВЕ

TRANSFER AGREEMENT IN CIVIL LAW

Анотація. У цій статті автор розглядає актуальність та необхідність проведення дослідження трансферних договорів в цивільному праві України. Також, в статті розглядаються поняття, правова

природа, предмет, зміст, особливості та види трансферних договорів у цивільному праві.

Ключові слова: *договір, тррансфер, контракт.*

Аннотация. *В этой статье автор рассматривает актуальность и необходимость исследования трансферных договоров в гражданском праве Украины. Также, в статье рассматриваются понятие, правовая природа, предмет, содержание, особенности и виды трансферных договоров в гражданском праве.*

Ключевые слова: *договор, трансфер, контракт.*

Summary. *In this article the author examines the urgency and necessity of conducting a study of transfer agreements in civil law of Ukraine. Moreover, the article deals with the concept, legal nature, subject, content, features and types of transfer contracts in civil law.*

Key words: *agreement, transfer, contract.*

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток найпопулярніших та найвідоміших галузей спорту в Україні, таких як: футбол, баскетбол, волейбол, хокей – призвів до дослідження одного із найбільш актуальних та неоднозначних питань у сфері спорту – питанню трансферних договорів у цивільному праві України.

За останніми даними найвідомішого Інтернет ресурсу, який, визначає фактичну вартість переходу кожного спортсмена, трансферна вартість складів гравців найвідоміших клубів Європи становить від 197 800 000 мільйонів до 766 800 000 мільйонів євро.

Окрім цього, можливість переходу футболістів від напівпрофесійних футбольних клубів до вищих дивізіонів надає можливість розвиватися та отримувати додатковий дохід мало відомим клубам, чи клубам локального значення.

Більше того, у випадках, коли відбувається перехід гравців до інших клубів, відбувається виплата коштів, подекуди, у дуже великих розмірах. Це однозначно надає можливість державі отримати грошові кошти до бюджету країни.

Дослідження проводили наступні вчені: Т.В. Боднар, М.І. Брагінського, Г.М. Гніздовської, О.В. Дзери, О.В. Кохановської, М.О. Ткалича та інш.

Метою даної статті є дослідження трансферних договорів, оскільки вони є підставою для переходу гравців від однієї спортивної організації до іншої, а також встановлюють відносини між клубами(юридичними особами), які прагнуть урегулювати всі умови та особливості переходу гравця та, відповідно, захистити себе.

В Україні також існує багато ситуацій, коли за відсутності достатнього законодавчого регулювання відбувається незаконний перехід гравців з одного спортивного клубу, або ж приховується справжня сума так званих “відступних”.

Трансферні договори, окрім іншого, є основним юридичним фактом, на підставі якого виникають правовідносини між спортивними організаціями, та одним з найважливіших інститутів спортивного права в Україні.

Актуальність даної теми є те, що в законодавстві фактично відсутні норми, які б встановлювали вимоги до даного виду договорів, правова природа яких є особливою, оскільки складно віднести їх до чітко визначної категорії уже існуючих та закріплених у законодавстві договорів.

Звертаючись до національного законодавства з метою пошуку інформації стосовно законодавчого визначення терміну “трансферний договір” всі, хто досліджував дане питання, чи потребував допомоги з приводу цього питання, зіштовхуються з однією основною проблемою – чинне законодавство України не містить жодного положення, яке б

допомогло визначити такі терміни як "трансферний договір (угода)" чи "перехід спортсмена" [1, с. 356].

Трансферний договір – це двосторонній, консенсуальний та оплатний, непоіменований договір, який передбачає перехід спортсмена-професіонала від однієї спортивної організації до нової, а остання, в свою чергу, зобов'язується здійснити виплату компенсації, розмір якої визначається сторонами за домовленістю [4, с. 128].

Підходи до визначення трансферного договору як в Україні, так і за кордоном схожі, майже всі науковці вказують на те, що трансферні договори відносяться до цивільно-правових, а тому і регулювання даних відносин повинно відбуватися згідно положень цивільного законодавства.

Трансферні договори мають дуже важливе значення у діяльності спортивних організацій і вони, фактично, являються основними в їх діяльності, окрім трудових контрактів, що підписуються з гравцями безпосередньо.

Відносини, що виникають з приводу підписання, виконання, та припинення трансферного договору носять цивільно-правовий характер.

Пропонуємо виділяти два основних види трансферних договорів: класичний трансферний договір, драфт. Окрім цього, трансферні договори може бути виокремлено в залежності від виду спорту, гравців якого підписує організація. Також, можна виокремити трансферні договори в залежності від оплати: класичний – коли трансфер оплачується повноцінно, повністю фінансовими ресурсами; частковий – коли оплата здійснюється частково фінансами і частково за рахунок переходу гравця до клубу "продажу". Деякі автори відносять до трансферних договорів договори оренди спортсменів-професіоналів. Проте, такий підхід є протилежним договору трансферу, який фактично можна зрівняти з договором купівлі-продажу.

Сторонами трансферного договору виступають спортивні організації (клуби), що укладають між собою договір стосовно переходу спортсмена з однієї організації до іншої. Дані клуби є юридичними особами відповідно до положень цивільного законодавства. Було зазначено про думки закордонних вчених про необхідність включення до сторін договору самого спортсмена, що переходить а також його агента. Проте вони є зацікавленими особами (третіми особами), що не впливають на процес підписання та виконання договору [3, с. 17].

Предметом трансферного договору є відносини, що виникають з моменту направлення пропозиції для обговорення трансферу до моменту виконання договору з приводу переходу спортсмена до нової спортивної організації.

Даний договір слід підписувати тільки в письмовій формі, оскільки він є дуже складним як за істотними умовами так і за змістом, а тому з метою захисту прав та інтересів сторін слід закріплювати всі положення на папері.

Права та обов'язки сторін за даним договором зазначені як і в загальних положеннях законодавства, а саме в Цивільному кодексі в положеннях про зобов'язання, а також в регламентах відповідних спортивних організаціях. Зокрема до прав та обов'язків сторін відносять: обов'язок одного з клубів звільнити футболіста, що кореспондує іншому "праву" вимагати звільнення (при діючому трудовому контракті гравця); обов'язок клубу прийняти футболіста на роботу; виплата компенсації за навчання, підготовку і вдосконалення майстерності футболіста, відповідно, йому протиставлено право вимагати виплати зазначеної компенсації. Це звичайно не всі права та обов'язки, оскільки вони можуть виникати безпосередньо з положень договору [6, с. 19].

Ціна даного договору встановлюється за двома критеріями, які потребують оплати. Цими чинниками є: компенсаційна виплата та оплата

за механізмом солідарності. Звичайно, до договору можуть бути включені і інші виплати, проте дві зазначені вище є основними виплатами. Процедура даних виплат, та обмеження встановлюються регламентами основних спортивних міжнародних організацій та регламентами федерацій на локальному рівні.

Термін виконання даного контракту має обмеження лише у моменті його укладення. Зазвичай, регламенти спортивних федерацій міжнародного та локального рівня, встановлюють як правило два моменти у часі від 14 до 30 днів в середині спортивного сезону та в кінці, перед початком наступного. Стосовно закінчення терміну виконання трансферного договору, то обмежень у такому випадку зазвичай немає, окрім виконання певних обов'язкових дій згідно регламентів спортивних федерацій.

Трансферні договори мають свої особливості які потребують обов'язкового виконання, без яких трансферний договір буде невиконаним.

До них можна віднести підготовку обов'язкових документів, таких як паспорт спортсмена. Також обов'язкова передача необхідних документів та проведення перереєстрації гравця в новій спортивній федерації необхідне при трансфері гравця за кордон.

Відповідальність за невиконання договору передбачена загальними нормами цивільного законодавства, які застосовуються по аналогії права. Також, використовуються дисциплінарні та фінансові стягнення з спортивних організацій та гравців в залежності від ступені та самого виду порушення договору [2].

Дійсно, даний вид договорів з усіма вимогами до нього та його основними ознаками потребує чітко встановленого положень, що регулювали би його обговорення, укладення та виконання.

Отже, трансферний договір регулюється положеннями цивільного законодавства. Факт того, що науковці у доктринальних підходах вважають його непоіменованим договором в цивільному праві, підтверджує необхідність внесення змін до цивільного кодексу України, та встановлення за допомогою норм законодавства чіткого регулювання даного виду договору [5, с. 48].

Це допоможе уникнути великої кількості питань, що турбують учасників даних правовідносин та допоможе захисти їх права та обов’язки.

Питання врегулювання є гострим та потребує якомога швидшого урегулювання, оскільки одна з галузей діяльності – спорт, набуває дуже поширеного характеру та збільшує свою комерційну сторону.

Аби уникнути будь-яких проблем з трансферами, законодавці повинні, керуючись положеннями міжнародних нормативних актів, а також регламентами головних та локальних спортивних організацій внести зміни до законодавства України.

Література

1. Цивільний кодекс України: Кодекс України в редакції від 02.11.2016 р. / Відомості Верховної ради України. – 2003. – №40-44. – ст. 356.
2. Закон України “Про фізичну культуру і спорт” № 3808-ХІІ від 24 грудня 1993 року, редакція від 17 листопада 2010 року, режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/ed20101117>
3. Андреев В.П. Особенности регулирования трудовых отношений в профессиональном спорте (на примере футбола) / Спорт: экономика, управление, право. - 2003. - №1. - С. 17.
4. Бажанов В. О. Поняття та особливості трансферних контрактів у цивільному праві України / Валентин Олександрович Бажанов // Європейські перспективи. – 2014. – №7. – С. 128–131.

5. Гніздовська Г.М. Роль цивільно-правових норм у регулюванні суспільних відносин в сфері професійного футболу / Вісник Академії адвокатури України, No 2 (21), 2011. – С. 45–51.
6. Горлова, Д. В. Правовая природа перехода (трансфера) спортсмена-профессионала по футболу / Д. В. Горлова // Журн. «Спорт: экономика, право, управление». - 2005. - № 4. - С. 18-21.